ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ของสมาชิกองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวพัชรินทร์ รัตนวิภา

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสึกบุตร

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของ สมาชิกองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหามลพิษทางอากาศของสมาชิกองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และการมีส่วน ร่วมของสมาชิกในองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ทางอากาศ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามและการประชุมกลุ่มย่อย โดย สำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน แบ่งเป็น 4 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนศรีมงคล ชุมชนต้นขาม ชุมชนระแกง และชุมชนศรีวิชัย ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และทำการประชุมกลุ่มย่อย ระหว่างตัวแทนจากชุมชนทั้ง 4 ชุมชน ชุมชนละ 2 ท่าน การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติ คือ ร้อยละ

ผลการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ของสมาชิกองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในค้านข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ของผู้ตอบ แบบสอบถาม นั้นพบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและจะอยู่ในช่วง อายุ 41-50 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง โดยเฉลี่ยมีรายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 500 - 5,000 บาท/เดือน และกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มพัฒนาสตรีและความคิดเห็นของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหามลพิษทางอากาศของสมาชิกองค์กรชุมชน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่นั้น ส่วนใหญ่จะพบปัญหาในด้านแหล่งมลพิษที่เกิดจากยานพาหนะอยู่ ในระดับสูงและมลพิษที่เกิดจากเตาเผาขยะและเตาเผาสพอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของ

สมาชิกในองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทาง อากาศนั้น สมาชิกทั้ง 4 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนศรีมงคล ชุมชนต้นขาม ชุมชนระแกงและชุมชน ศรีวิชัย การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากแหล่งยานพาหนะ เตาเผาขยะและเตาเผาศพอยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ควรจะเป็นไปในอนาคตของชุมชนทั้ง 4 ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศนั้นควรมีรูปแบบการมีส่วนร่วมในด้านต่อไปนี้

- เร่งการรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากมลพิษทาง อากาศให้กับประชาชนในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
- 2. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในด้านมลพิษ ทางอากาศ
- 3. ส่งเสริมให้หน่วยงานท้องถิ่นร่วมกับตัวแทนชุมชนให้มีการตรวจสอบสภาพอากาศ ภายในชุมชนเป็นประจำทุกปีและให้ประชาชนทุกคนภายในชุมชนร่วมกันสังเกตสภาพอากาศ ภายในชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

The Participation of the Communities in Protecting and

Solving Problems of Air Pollution in the Chiang Mai

Municipality

Author

Ms. Patcharin Ratanawipa

Degree

Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor

Asst. Prof. Prasarn Tangsikabutrh

ABSTRACT

The objectives of this research, namely "The Participation of the Communities to Protect and Solve Problem of Air Pollution in Chiang Mai City Municipality Area", were to study 1) the opinion of the community members on air pollution problem in the area of Chiang Mai municipality, 2) the participation of the community members in the area of Chiang Mai municipality on the air pollution prevention and solving process.

The data were collected through questionnaires and group discussions. The questionnaires were given to 206 samplers from 4 communities in the area of Chiang Mai municipality: Sri Mong Kol community, Ton Karm community, Ra Kang Community, and Sri Wi Chai community. Two representatives from each community were selected to join the group discussion. The data were statistically analyzed in term of percentage by using the SPSS program for Windows.

As a conclusion, the study of the participation of the communities to protect and solve problem of air pollution in Chiang Mai municipality area showed that, for the personal background, most of samplers were female, aged between 41 - 50 years old, labor, earned in the range of 500 - 5,000 baht per month, and being the member of housewife group. For the opinion of the community members on the air pollution situation in Chiang Mai municipality area, they mostly thought that the air pollution was from the vehicle exhaust and they moderately thought that the air pollution was from the garbage incinerator. The participation of the community

members, on the prevention and solving process of air pollution occurring from the vehicle exhaust, crematorium, and garbage incinerator, was comparably fair. The future plans on the participation of 4 communities should be as follows: 1) Promote the campaign and public relations about the harmfulness and impact of the air pollution, 2) Develop the people awareness on the air pollution control in their environment, and 3) Promote local authorities and community representatives to annually measure and the people in the community to observe the conditions of air in their communities.

